

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑ ΜΕΓΑΛΗ ΑΟΙΔΟΣ

(Μιά ανέκδοτη αὐτοβιογραφία τῆς διασήμου Ἀμερικανίδος ὑψιφώνου Γκρέϊς Μοῦρ πού θριαμβεύει σήμερα τόσο στὰ κινηματογραφικὰ στούντιο τοῦ Χόλλυγουντ, ὅσο καὶ στὸ «Μετροπόλιταν» τῆς Νέας Ὑόρκης.)

ΕΝΑ μεγάλο καλλιτεχνικὸ περιοδικὸ μὲ παρακάλεσε νὰ διηγηθῶ στοὺς ἀναγνώστες του τὴν ἱστορία τῆς ζωῆς μου. Αὐτὴ ἡ εὐγενικὴ πρότασις μὲ συγκίνησε καὶ δεχθῆκα πρόθυμα νὰ ἱκανοποιήσω μὴ τόσο κυλακευτικὴ γιὰ μένα περιεργεία. Μὰ, ὅταν ἐκάθησα νὰ γράψω τὶς περιπέτειες τῆς ζωῆς μου, εἶδα κατάπληκτη πὼς δὲν ἐφθανε ἕνα μονάχα ἄρθρο, ἀλλὰ μὴ ἀτελείωτη σειρά ἀπὸ ἐπιφυλλίδες, ἔτσι πού ἡ ἐξιστόρησις τῆς ζωῆς μου θ' ἀποτελοῦσε ἕνα μεγάλο καὶ συναρπαστικὸ μυθιστόρημα. Αὐτὸ ὅμως εἶνε ἀδύνατο. Κ' ἔτσι, πῆρα τὴν ἀπόφασιν νὰ συνοψίσω στὶς γενικὲς γραμμὰς τοῦ ὅλου αὐτοῦ τοῦ ὀγκώδους μυθιστορήματος τῆς ζωῆς μου πού ἂν τὸ γράψω κωμμιὰ ἡμέρα, εἶμαι βέβαιη πὼς θὰ συναρπάσῃ τοὺς ἀναγνώστες του.

Ὁ πατέρας μου, ὁ μίστερ Ρ. Λ. Μοῦρ, ἕνας θαυόπλουτος τραπεζίτης καὶ βιομηχανός, ἔχει πέντε παιδιά. Τὸ πῖο μεγάλο ἀπ' ὅλα εἶμαι ἐγώ, ἡ «ἀγαπημένη» του Γκρέϊς, πρὸς τὴν ὁποία φέρθηκε μὲ μὴ ἀδυσώπητη σκληρότητα. Ἀπὸ μεγάλη ἀγάπη; Ὁχι βέβαια. Μᾶλλον ἀπὸ ἀκαμπτη αὐστηρότητα καὶ προσήλωσι σὲ ὠρισμένες ἀρχές...

Ὅταν μεγάλωσα λοιπὸν, ὁ πατέρας μου μ' ἔστειλε στὴ Νάσβιλ, πού εἶνε ἡ πρωτεύουσα τῆς πολιτείας Τέννεση γιὰ ν' ἀποτελειώσω τὶς σπουδές μου. Ἐκεῖ τότε, σὲ μὴ συναυλία, ἄκουσα γιὰ πρώτη φορά τὴ μεγάλη ἀοιδὸ Μαίρη Γκάρντεν. Ἡ τέχνη τοῦ τραγουδιοῦ τῆς ἦταν γιὰ μένα μὴ ἀποκάλυψις. Κ' ἔτσι, ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα, σὲ μὴ στιγμὴ ἐμπνεύσεως, κατάλαβα ποιὸς ἦταν ὁ προορισμός τῆς ζωῆς μου. Μόλις γύρισα στὸ φοιτητικὸ δωμάτιό μου, κάθησα ἀμέσως κ' ἔγραψα ἕνα ἐνθουσιώδες γράμμα τῆς Μαίρης Γκάρντεν, στὸ ὁποῖο τῆς μιλοῦσα μὲ ἀπεριγραπτο θαυμασμὸ γιὰ τὸ μαγευτικὸ τραγοῦδι τῆς καὶ τῆς ἀπεκάλυπτα τὰ ὄνειρά μου καὶ τὶς τρελλές φιλοδοξίες μου. «Θέλω νὰ γίνω μὴ ἄλλη Μαίρη Γκάρντεν. Καὶ ἐλπίζω πὼς θὰ πραγματοποιήσω τ' ὄνειρό μου. Τὰ δυὸ μεγάλα προτερήματα (ἡ ἐλαττώματα τοῦ χαρακτήρος μου εἶνε τὸ πείσμα κ, ἡ φιλοδοξία. Θέλω νὰ γίνω μεγάλη ἀοιδός, γιὰτὶ νοιώθω πὼς αὐτὸ ἀκριβῶς εἶνε τὸ μέλλον μου!...»

Ἐπειτα, ἔγραψα καὶ στὸν πατέρα μου καὶ τοῦ ζήτησα τὴν ἀδείαν νὰ σπουδάσω φωνητικὴ μουσικὴ. Ὁ μίστερ Μοῦρ ὅμως ἀρνήθηκε μὲ τὸν πῖο κατηγορηματικὸν τρόπο. Τί ἔπρεπε τότε νὰ κάνω; Κατέφυγα στὴ μητέρα μου καὶ χάρις σ' ἐκεῖνη κάρθωσα νὰ ἀποσπάσω τὴν ἀδείαν ἀπὸ τὸν πατέρα μου. Ὡς ἐδῶ τὰ πράγματα ἐπῆγαιναν καλά, μὰ εἶχα τάχα κατάλληλη φωνή; Μποροῦσα νὰ γίνω μεγάλη ἀοιδός; Ὁ πρῶτος καθηγητὴς μου, ὁ καλὸς μου Οὐίλλιαμ Γκρήν δὲν δίστασε διόλου νὰ μοῦ πῆ, ὅταν παρουσιάσθηκα μπροστὰ του:

— Ἀγαπητό μου παιδί, δὲν ξέρω πὼς σοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ αὐτὴ ἡ λόξα νὰ θέλῃς νὰ γίνῃς μεγάλη καλλιτέχνης τοῦ ὄσματος, οὔτε ἐλπίζω νὰ τὸ καταλάβω ποτέ! Ἐκεῖνο ὅμως πού βλέπω εἶνε ὅτι ἔχεις μὴ φωνή πού δὲν ἀξίζει πολλὰ πράγματα. Εἶνε βέβαια γλυκεῖα, καθαρὴ, εὐχάριστη, μὰ εἶνε καὶ παραπολύ ἀδύνατη. Δὲν μπορῶ λοιπὸν νὰ σοῦ ὑποσχεθῶ τίποτε. Τὸ καλύτερο πού ἔχεις νὰ κάνῃς εἶνε νὰ παρατήρησῃς τὸ ὄδειο καὶ νὰ ξαναγυρίσῃς στὸ πανεπιστήμιον...

Ἐπειτα, ἔγραψε καὶ στὸν πατέρα μου, πού περίμενε τ' ἀποτελέσματα τῶν «εἰσιτηρίων ἐξετάσεών μου» στὸ ὄδειο, τὰ ἴδια πράγματα, πού εἶχαν ὡς συνέπεια νὰ μοῦ ἀπογαρεύσῃ ἡ οἰκογένειά μου τὴν εἰσοδοὸν στὸ ὄδειο.

Μὰ, ὅπως σᾶς εἶπα, εἶμαι τρομερὰ πεισματάρη. Ἐφυγα λοιπὸν ἀπὸ τὴ Νάσβιλ μὲ μὴ φίλη μου κ' ἐγκατεστάθηκα μαζὺ τῆς σὲ μὴ ἀπόμωρη συνοικία τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἐκεῖ πέρα, μὲ τὶς λίγες οἰκονομίες πού εἶχα, πῆρα μερικὰ μαθήματα φωνητικῆς μουσικῆς κ' ἔμαθα νὰ τραγουδῶ. Μὰ ἡ φωνή μου εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ πολὺ μεγάλη καλλιέργεια, ἀπὸ μακροχρόνιες σπουδές, γιὰτὶ ἔτσι μόνο θὰ μοῦ ἐπέτρεπε νὰ πραγματοποιήσω τὸ ὄνειρό μου. Δυστυχῶς ἡ ζωὴ στὴ Νέα Ὑόρκη ἦταν τόσο δύσκολη, ὥστε ὕστερ' ἀπὸ ἕξ μῆνες ἀναγκάσθηκα νὰ παρατήρησω τὸ ὄδειο καὶ ν' ἀρχίσω νὰ τραγουδῶ σὲ διάφορα μικρὰ νυχτερινὰ κέντρα γιὰ νὰ κερδίζω τὸ ψωμί μου. Περιττὸ εἶνε βέβαια νὰ σᾶς πῶ ὅτι ἡ φωνή μου ἦταν ἀσήμαντη. Κι' ὡστόσο, μὲ τὴν γλυκύτητά της, τὴ δροσιά της καί... τὴν μικρὴ τῆς ἐντύπωση, κατάρθωσα ν' ἀποκτήσω πολλὰ συμπάθειες σ' ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ νυχτερινὰ κέντρα, στὸν περίφημο «Μαῦρο Γάτο». Αὐτὸ ἦταν τὸ πρῶτο μεγάλο βῆμα μου. Ἡ ἡμερησίως ἔγραψαν γιὰ πρώτη φορά τ' ὄνομά μου κ, οἱ μουσικοὶ κύκλοι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ μὲ ἀναγνωρίσουν ὡς μὴ καλλιτέχνηδα τοῦ τραγουδιοῦ, ὅταν

ξαφνικὰ, ὕστερ' ἀπὸ ἕνα τρελλὸ ξενύχτι, ξύπνησα δίχως φωνή! Μάλιστα: εἶχα χάσει τὴ φωνή μου. Μιλοῦσα ψιθυριστὰ κ' οἱ φίλοι μου μέλις μποροῦσαν νὰ μὲ καταλάβουν...

Τί καταστροφή, ἀγαπητοί μου! Ἡ πρώτη μου σκέψις ἦταν ν' αὐτοκτονήσω. Ἐπειτα ὅμως ἄκουσα τὶς συμβουλές ἑνὸς συναδέλφου μου καὶ πῆγα σ' ἕνα διάσημο λαρυγγολόγο τῆς Νέας Ὑόρκης γιὰ νὰ μ' ἐξετάσῃ. Ἡ ἀπόφασις του, ὕστερ' ἀπὸ μὴ προσεχτικὴ ἐξέτασι τῶν φωνητικῶν χορδῶν μου, ἦταν κατηγορηματικὴ: Ἐπὶ ἕξ μῆνες δὲν ἔπρεπε ν' ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Ἀπόλυτη σιωπὴ! Ἀπόλυτη ἀνάπαυσις!

Αὐτὴ ἡ περιπετεία μου συγκίνησε τοὺς γονεῖς μου. Ἡ μητέρα μου τότε μοῦ ἔστειλε χρήματα κ' ἔτσι μπόρεσα νὰ κάνω μὴ συστηματικὴν θεραπείαν μὲ τὸν ἀποτελεσματικώτερον τρόπο: ἐγκαταστάθηκα στὸ ἔρημο νησί τοῦ Σαίτ-Λῶρενς, μακριὰ ἀπὸ κάθε ἀνθρώπο, μὲ τὴν συντροφιά μόνο μὴς γρηᾶς ὑπηρετριάς. Ἐκεῖ πέρα, στὴν ἀπομόνωσί μου, διάβαζα, μάθαινα ξένες γλώσσες κ' ἐπὶ ἕξ μῆνες δὲν ἐτόλμησα ν' ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Ἐπειτα, ἕνα πρωί, δοκίμασα νὰ τραγουδήσω κ' ὁμολογῶ, ὅτι λιποθύμησα ἀπὸ τὴν συγκίνησί μου. Εἶχα ἀνακτήσει τὴ φωνή μου. Ἡ φωνή μου τώρα ἦταν πῖο καθαρὴ, πῖο πλουσία, πῖο ἐλκυστικὴ.

Γύρισα λοιπὸν στὴν Νέα Ὑόρκη κ' ἄρχισα νὰ φοιτῶ μὲ πάθος στὸ ὄδειο γιὰ νὰ τελειοποιηθῶ. Ἡ φωνή μου καθάριζε κάθε μέρα καὶ περισσότερο. Τὸ ὄνειρό μου ἄρχισε νὰ πραγματοποιηθῆται. Κ' ἔτσι, ἐπὶ τέσσερα χρόνια, πού πέρασαν μέσα σ' ἕνα νηὶ γιγγο χαρᾶς, ἐνθουσιασμοῦ καὶ θριάμβου, τραγουδοῦσα σὲ διάφορα θεάτρα, ὑπέγραφα κολακευτικὰ συμβόλαια καὶ μέχρι τοῦ 1925 δὲν ξεκουράσθηκα οὔτε μὴ ἡμέρα. Κατόπιν, φιλοδοξῶντας διαρκῶς νὰ γίνω μὴ διάσημη ὑψιφώνος, ἐπῆγα στὸ Παρίσι, πῆρα εἰδικὰ μαθήματα γιὰ τὴν Ὀπερα, κ' ὕστερα πῆγα καὶ στὴν Ἰταλία γιὰ νὰ μὲ ἀκούσουν οἱ εἰδικοί κριτικοί, πού αὐτῶν μόνο ἡ γνώμη ἔχει βαρύτητα γιὰ μὴ καλλιτέχνηδα τοῦ τραγουδιοῦ. Στὸ Μιλᾶνο, εἶχα τὴν τύχη νὰ συναντήσω τὸ «εἰδωλό» μου, τὴ Μαίρη Γκάρντεν, πού μὲ ὑποδέχθηκε μὲ μεγάλη ἐγκαρδιότητα καὶ μὲ συνέστησε στοὺς διασημότερους καθηγητὰς τοῦ τραγουδιοῦ.

Τὸ Μιλᾶνο θὰ μοῦ μείνῃ ἀξέχαστο. Εἶχα περάσει ἐκεῖ πέρα ἕπτὰ μῆνες κ' ἐτοιμαζόμουν νὰ γυρίσω στὸ Παρίσι, ὅταν ἕνα θράδου γνώρισα στὸ σπίτι τῆς Μαίρης Γκάρντεν τὸν ἱμπρεσσάριο τοῦ «Μετροπόλιταν» τῆς Νέας Ὑόρκης, δηλαδὴ τῆς Ὀπερας, τὸν περίφημο Γκατσάτσα. Ὁ τρομερὸς αὐτὸς ἱμπρεσσάριος, πού ἀπογοήτευε ὅλες σχεδὸν τὶς καλλιτέχνιδες, ἐνθουσιάσθηκε τόσο ἀπὸ τὴ φωνή μου, ὥστε μὲ προσέλαβε ἀμέσως στὴν Ὀπερα. Κ' ἔτσι, γύρισα στὴν Νέα Ὑόρκη καὶ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1928 ἔκανα τὴν πρώτη ἐμφάνισί μου στὸ «Μετροπόλιταν» μὲ τοὺς «Μποῦμ». Ἐκεῖ, μὲ δι-
 ἀρκεῖς θριάμβους, ἔμεινα τρία ὀλόκληρα χρόνια κ' ὕ-
 (Συνέχεια στὴ σελίδα 44)

Ἡ Γκρέϊς Μοῦρ

